

ПРОГРАМ РАДА
ISS/KS N079
(Алармни системи)

Овај програм рада усвојен је на седници Комисије KS N079, *Алармни системи*, која је одржана 20. јула 2015. године, а одобрио га је Стручни савет за електротехничку стандардизацију на седници одржаној 25. септембра 2015. године.

1 Увод

Стручни рад Института за стандардизацију Србије у појединим областима стандардизације одвија се у комисијама за стандарде и сродне документе, које су основна техничка радна тела. По потреби, ради извршавања појединих задатака из својих делокруга, комисије за стандарде могу образовати радне групе, као и друга стална и повремена радна тела. На основу члана 78. и 79. Статута Института и тачке 4. *Интерних правила стандардизације – Део 2: Образовање и рад комисија за стандарде*, KS N079 ради на начин описан у наставку текста.

Стандарди и сродни документи из области рада под напоном урађени су у оквиру комисије Института која ради на приближно истим принципима као и одговарајући технички комитет Међународне електротехничке комисије (IEC) и идентична је техничким комитетима CENELEC-а TC 79 и IEC-а TC 79, *Алармни системи*.

Још у време постојања Савезног завода за стандардизацију, некадашњег југословенског националног тела за стандардизацију тадашња Југославија је као једна од 50 земаља чланица IEC-а активно учествовала у доношењу међународних стандарда из ове области, захваљујући добро развијеној индустрији и врхунским стручњацима из редова произвођача и корисника. Тако је вишедеценијским ангажованим радом у комисијама СЗС-а за ову област у електроенергетици у националној стандардизацији достигнут приближно међународни ниво. После распада Југославије било је више покушаја оснивања комисије за ДЗ Србија и Црна Гора. Резултат тог напорног рада било је решење од 29. јуна 2010. године, број 16575/1-33-02/2010, под истим називом комисије, које је важило све до доношења најновијег решења о образовању Комисије за стандарде и сродне документе KS N079, *Алармни системи*, од 21. маја 2013. године, под бројем 1700/1-31-0172013. У састав Комисије тада су ушли стручњаци из Института за криминолошка и социолошка испитивања, пројектантских бироа за системе обезбеђења, јавних предузећа, компанија и Удружења за приватно обезбеђење при Привредној комори Србије.

Пословно окружење

1.1 Опште

У контексту настојања Републике Србије да се што пре интегрише у Европску унију, у току је процес усаглашавања националног законодавства са европским, које се врши путем преузимања европских стандарда и директива Новог приступа ЕУ. На основу тог процеса, комисије за стандарде Института врше усаглашавање српских стандарда са европским, и то усвајањем европских стандарда као националних. Осим тога, приликом преузимања европских стандарда као српских морају се повући сви национални стандарди за исте предмете стандардизације који су у супротности са њима. По том принципу и Комисија KS N079 врши преузимање европских стандарда и сродних докумената у нашу стандардизацију.

2.2 Квантитативни показатељи пословног окружења

Алармни системи су широко распрострањени и користе се за потребе спречавања крађа, детекцију пожара и евакуацију људи. Са развојем нових технологија аларми постају популарни и у областима као што су надзор и контрола приступних путева, социјалних алармних система и система видео-надзора. Могу се користити и за надзор објеката или простора око објеката.

2.3 Захтеви тржишта

Све већа употреба ИТ технологија има веома велики утицај на развој алармних система. Сада је много лакше, јефтиније и брже снимање, као и пренос алармних сигнала, информација и података него што је то било раније, а ту су укључени и пренос звукова, слика и видео-сигнала преко комуникационих система ка пријемном алармном центру. За већи број комбинованих система у великим стамбеним и пословним објектима потребно је придржавати се строгих правила инсталације алармних система.

На светском тржишту, стандарде из ове области доносе две познате организације, ИЕС и CENELEC. Доношење и објављивање стандарда из области алармних система представља подршку индустрији, произвођачима, корисницима и пројектантима овакве врсте опреме да сва опрема коју произведу буде безбедна.

2.4 Аспекти заштите животне средине

У алармним системима користе се батерије и друге компоненте које треба рециклирати. Корисници ових система очекују да добију безбедне производе са становишта заштите животне средине, као што је дефинисано у одговарајућим прописима и законима. Било би од велике помоћи ако би стандардима за алармне системе могло да се предвиди загађење животне средине.

3 Очекиване користи од рада Комисије

Захваљујући развијеној међународној трговини у овој области, намеће се закључак да је једини могући приступ за сваку земљу усклађеност регулативе са међународним, односно европским стандардима. Заједничко тржиште инсистира на заједничким стандардима и захтева модерне и добре међународне стандарде, који су неопходни и произвођачима и корисницима. Од Комисије се очекује, као што је и досад претходна комисија радила, да настави да објављује стандарде, па да се, самим тим, створе услови за производњу квалитетне опреме, као и да подучава кориснике на њено правилно коришћење.

4 Заинтересоване стране

Комисија KS N079 се састоји од представника корисника опреме, јавних предузећа, института и пројектаната алармних система. У разматрању је укључивање других заинтересованих страна, као што су корисници из индустријског сектора и произвођачи.

5 Циљеви и стратегије за остваривање циљева

5.1 Циљеви

Основна делатност Комисије биће праћење, анализирање и преузимање тренутно актуелних стандарда из ове области, са повременим преиспитивањима којима ће се узимати у обзир развој нових стандарда и кретања на тржишту. Поред тога, основни циљ је испуњење плана доношења стандарда из ове области, узимајући у обзир задовољство корисника.

- а) Да би се фокусирали на захтеве тржишта, потребно је да стандарди буду свеобухватни и да одговоре на потребе свих заинтересованих страна на најефикаснији начин.
- б) Потребно је одржавати старе и примењивати нове технологије.
- в) ИЕС стандарди не смеју да буду у супротности са другим прописима и морају да буду усклађени са ISO стандардима или другим регионалним стандардима за одговарајући предмет стандардизације.
- г) Да се разради стратегија која води ка томе да сигурносни системи буду контролисани и праћени и да у ситуацијама повишеног ризика реагују исправно и дају одговарајући одзив.

5.2 Стратегије за остваривање циљева

На европском плану разматрају се следеће теме и задаци које воде отворености за иницијативе у стандардизацији:

- производа код којих се пореде параметри и одговарајуће методе испитивања;
- контроле приступа стамбеним или пословним објектима за моно или мултисервис оператере, укључујући и здравствену заштиту;
- веза између сигурносних система са другим системима који могу да омогуће додатне услуге крајњим корисницима.

6 Фактори који могу утицати на испуњење и имплементацију програма рада

Тренутно у саставу Комисије нема представника произвођача алармних система и опреме за овакве системе. Од Комисије се очекује да подстиче укључивање још представника малих и средњих предузећа. То, као и пад привреде и индустрије у целини, јесу главни фактори који утичу на испуњење планираних задатака на доношењу и објављивању стандарда из ове области.

7 План активности

Закључак је да је циљ испуњен ако је постигнуто информисање стручњака који раде у овој области и примењују ову опрему. Коришћењем усвојене терминологије и позивањем на стандарде у техничкој документацији уштеделе би се многе странице текста, избегле многе нејасноће и спорови. Због тога је план да исти стручњаци раде заједно и унапређују једну, из безбедносних разлога веома важну, област за технику и државу у целини.

8 Корисни линкови

За боље информисање тренутних, као и будућих чланова Комисије, корисни су следећи линкови:

CENELEC/TC 79

http://www.iec.ch/cgi-bin/getfile.pl/sbp_79.pdf?dir=sbp&format=pdf&type=&file=79.pdf

IEC/TC 79

http://www.iec.ch/dyn/www/f?p=103:7:0:::FSP_ORG_ID:1269

http://www.iec.ch/cgi-bin/getfile.pl/sbp_79.pdf?dir=sbp&format=pdf&type=&file=79.pdf

Секретар Комисије KS N079

Александра Вукићевић, дипл. инж. ел.

Председник Комисије KS N079

Нинослав Јањић, дипл. инж. ел.
